

Gymnázium Nymburk

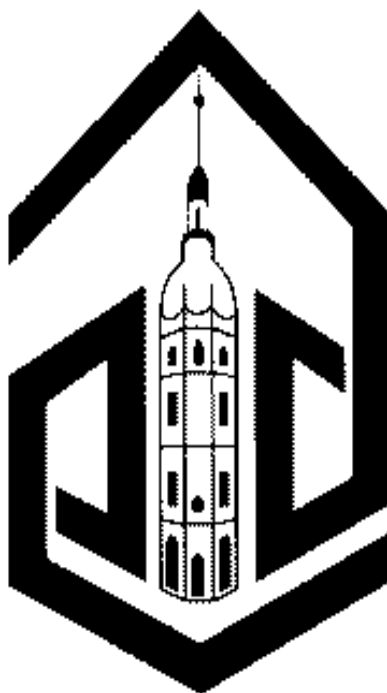
Komenského 779, 288 40 Nymburk

tel.: 325 512 747, fax: 325 514 240

IČO 61 63 22 10

Minimální preventivní program Gymnázia Nymburk

na školní rok 2011 – 2012

1 Úvod

Minimální preventivní program Gymnázia Nymburk je ve škole úspěšně realizován od roku 1997. Koordinaci tvorby Minimálního preventivního programu školy, jeho realizaci a následnou evaluaci zajišťuje školní metodička prevence Mgr. Marie Stojarová. Rovněž zodpovídá za zajištění a koordinaci všech preventivních aktivit ve škole.

Minimální preventivní program Gymnázia Nymburk

- je nedílnou součástí Školního vzdělávacího programu Gymnázia Nymburk
- vychází ze školní strategie primární prevence
- je zaměřen na prevenci a vzdělávání žáků gymnázia ve věkové kategorii od 12 – 19 let
- je průběžně aktualizován vzhledem k současnému stavu a potřebám školy.

Stálí členové realizačního týmu Minimálního preventivního programu Gymnázia Nymburk

- školní metodička prevence Mgr. Marie Stojarová
- výchovná poradkyně Mgr. Jiřina Koláčná
- koordinátorka prožitkových kurzů adaptačních a mediálních PaedDr. Vladimíra Sedlatá
- zástupci školy Mgr. Ilona Drahotová a RNDr. Martin Lébl zajišťují suplování, pedagogický dohled, vyblokování tříd, týdenní plány.

Školní metodička prevence dále spolupracuje:

- s třídními učiteli
- s ostatní pedagogickými i nepedagogickými pracovníky školy
- se zákonnými zástupci žáků
- a s odborníky z institucí zabývajících se primární prevencí rizikového chování dětí a mládeže.

2 Charakteristika a specifika školy

Gymnázium Nymburk je střední všeobecně vzdělávací školou, která připravuje žáky především ke studiu na vysokých školách. Na realizaci Školního vzdělávacího programu Gymnázia Nymburk se podílí více jak 50 pedagogických pracovníků. Ve škole je celkem 20 tříd, z toho na nižším gymnáziu 8 a na vyšším gymnáziu 12, s celkovým počtem žáků 596. Více jak jedna třetina žáků dojíždí autobusem nebo vlakem do školy ze spádových oblastí nymburského okresu Lysá nad Labem, Milovice, Kostomlaty, Poděbrady a Sadská. Škola je situována v blízkosti vlakového i autobusového nádraží nedaleko centra města. Střední odborná škola a Střední odborné učiliště v Nymburce v blízkosti Gymnázia Nymburk poskytuje ubytování nepatrné části našich žáků ve školním internátu a rovněž zajišťuje stravování pro žáky a zaměstnance školy.

Kontakty do školy:

telefon: 325 512 747
mobil: 608 240 494
fax: 325 514 240

e-mailová adresa školy:

gymnasium@gym-nymburk.cz

Adresy zaměstnanců:

prijmeni@gym-nymburk.cz

www stránka školy:

www.gym-nymburk.cz

Bankovní spojení:

ČSOB Nymburk, číslo účtu: 105 385 672/0300

Ředitel školy:

RNDr. Jiří Kuhn

Zástupci ředitele:

Mgr. Ilona Drahotová, statutární zástupce
RNDr. Martin Lébl

Výchovné poradkyně:

Mgr. Jiřina Koláčná, kariérní poradenství
Mgr. Marie Stojarová

Školní metodička prevence:

Mgr. Marie Stojarová

3 Zmapování současné situace ve škole

3.1 Informace od pedagogů

- Ve škole funguje monitorovací systém rizikového chování žáků. Spočívá v odhalování nežádoucích projevů chování žáků ve školním i mimoškolním prostředí. Je založen na spolupráci školní metodičky prevence s výchovnou poradkyní, třídními učiteli, ostatními pedagogickými i nepedagogickými pracovníky školy. Cílem tohoto systému je podchycení rizikového chování jednotlivých žáků a následná odborná intervence při řešení rizikového chování žáků tak, aby nedocházelo k vyhocení konfliktních situací a k narušování optimálního sociálního klimatu ve třídě či škole (všichni učitelé zapisují poznámky o nevhodném chování žáků do poznámky v elektronické třídnici, třídní učitelé je průběžně vyhodnocují ve spolupráci se školním metodikem prevence).
- Učitelé informují školního metodika prevence o výchovných problémech žáků. Školní metodik prevence vede evidenci výskytu rizikového chování žáků ve škole a při aktivitách pořádaných školou. Podle závažnosti jednotlivých případů řeší rizikové chování žáků, přičemž postupuje dle krizových scénářů (viz Krizový plán Gymnázia Nymburk, Program proti šikanování, Kyberšikana), doporučených metodických pokynů MŠMT, školního řádu, úzce spolupracuje s vedením školy. Závažnější případy konzultuje s okresním metodikem prevence či dalšími odborníky z organizací zabývajících se problematikou primární prevence rizikového chování a z organizací poskytujících odbornou pomoc.
- Učitelé konzultují s metodikem prevence jednotlivé případy rizikového chování žáků a hledají společně s třídním učitelem žáka nejlepší způsob řešení daného problému.
- Nejzávažnější případy rizikového chování žáků jsou projednávány výchovnou komisí nebo pedagogickou radou (alkohol a kouření na akcích školy, šikana, neomluvená absence většího rozsahu a ničení školního majetku). Méně závažná opakovaná porušování školního řádu (pozdní omlouvání, pozdní příchody, nepřezouvání, ztráta žákovské knížky a v neposlední řadě neplnění studijních povinností žáky, nečasné odevzdávání protokolů laboratorních prací žáky) projednává školní metodička prevence s třídními učiteli, žáky a jejich zákonnými zástupci. Před odjezdem na vícedenní akce (adaptační, mediální, ekologické, sportovní a lyžařské kurzy, exkurze a zahraniční výměnné pobyty) podepisují žáci prohlášení, v němž se zavazují, že nebudou porušovat školní řád užíváním návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky). Stále se však objevují žáci, kteří v tomto smyslu nerespektují školní řád.

- Různé informace o žácích získávají učitelé z dotazníkových šetření, anket, slohových prací, esejí, rozhovorů se žáky a pozorováním jejich činnosti při různých aktivitách.

3.2 Informace od rodičů

- Školní metodik prevence získává informace o žácích z osobního jednání s rodiči, e-mailové pošty, telefonických rozhovorů, dotazníků, vlastních pozorování.
- Školní metodik prevence vypisuje konzultační hodiny pro zákonné zástupce žáků.
- Aktivnímu řešení problematiky primární prevence ve škole napomáhá Generální dohoda, vytvořená vedením školy a školní metodickou prevence v souladu s platným školním řádem, a uzavřená mezi Gymnáziem Nymburk a zákonnými zástupci nezletilých žáků. Její platnost je po dobu studia nezletilého žáka na gymnáziu. Tato dohoda ošetřuje oblasti: zveřejňování oficiálních fotografií zhotovených na akcích školy, souhlas zákonných zástupců s užitím diagnostických metod v zájmu udržení optimálního sociálního klimatu ve škole a možností orientačního testování přítomnosti návykových látek v organismu žáka. Jména pověřených osob jsou součástí dodatku Generální dohody.

3.3 Informace od žáků

- Školní metodik prevence získává informace z dotazníků a anket určených pro žáky, z rozhovorů se žáky, ze schránky důvěry, e-mailové pošty, hodnocení žáků a učitelů.
- Preventivní sociometrická šetření třídních kolektivů a další dotazníková šetření zaměřená na zjišťování rizikového chování žáků, šikanu a následnou intervenci v problémových nebo vytypovaných třídních kolektivech realizuje školní metodická prevence ve spolupráci s třídními učiteli a učiteli vyučujícími zejména základům společenských věd a biologii. Ankety žáků na různé aktivity primární prevence a rozhovory se žáky slouží jako výborná zpětná vazba při aktualizaci a realizaci Minimálního preventivního programu Gymnázia Nymburk.

4 Cíle vyplývající ze zmapované situace

4.1 Hlavní dlouhodobé cíle

- udržení zdravého sociálního klimatu ve škole
- výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a k harmonickému rozvoji osobnosti.

4.2 Specifické krátkodobé cíle

- vedení žáků ke vzájemné úctě a k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka
- vedení žáků k humánnímu a tolerantnímu jednání, jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince
- zvýšení osvětové činnosti třídních učitelů i ostatních pedagogů ve třídách
- zavedení jednotného postupu pedagogů při řešení rizikového chování žáků v souladu se Školním řádem a Krizovým plánem Gymnázia Nymburk
- zkvalitnění práce třídních učitelů na pravidelných třídnických hodinách ve spolupráci se školním metodikem prevence
- upravení školního řádu ve smyslu přísnějšího postihu žáků za kouření, užívání alkoholu či jiných omamných a psychotropních látek (důtka ředitele školy, při opakování podmínečné vyloučení ze studia a zákaz účasti žáka na vícedenních akcích na dobu určenou pedagogickou radou)
- zpřísnění sankcí za opakované neplnění studijních povinností, zejména za pozdní odevzdávání seminárních prací, protokolů z přírodovědných předmětů apod.

5 Postupy, opatření a aktivity k dosažení vytyčených cílů

5.1 Práce pedagogů

Přímá práce pedagogů

Výchovně vzdělávací působení pedagogů na žáky ve výchovně vzdělávacím procesu a na veškerých akcích organizovaných školou. Specifická primární prevence v rámci vyučovacích hodin a kurzů, které jsou nedílnou součástí Školního vzdělávacího programu.

Vzdělávání pedagogů

Cílené dle potřeb školy, popř. dle současné nabídky, určené zejména nově nastupujícím pedagogům a třídním učitelům. Bohatou nabídku vzdělávacích akcí zpracovává a koordinuje školní metodička prevence, zajišťuje a předává odborné informace o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy. Vzhledem k nedostatku finančních prostředků v tomto školním roce je omezeno další vzdělávání pedagogických pracovníků na minimum. Doporučeno samostudium a konzultace.

Vzdělávání školního metodika prevence

Školní metodička prevence dokončila studium k výkonu specializovaných činností v oblasti prevence rizikového chování v květnu 2008. V loňském roce si doplnila specializační kurz pro výchovné poradce k problematice zdravotně postižených dětí v rozsahu 62 hodin. Seminář „Školní třída od A do Z“, který zajišťovala Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje v Nymburce, absolvovala v lednu 2011.

Školní metodička prevence třídí aktuální širokou nabídku dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a vybírá takové vzdělávací aktivity, které jsou v současné době potřeba (**tento školní rok však bude značně DVPP omezeno vzhledem k nedostatku finančních prostředků**). Doporučeno samostudium a konzultace.

Spolupráce pedagogů

Zajišťuje školní metodička prevence s vedením školy, je zřízen organizační a realizační tým Minimálního preventivního programu, který má své stálé členy (školního metodika prevence, výchovnou poradkyni, zástupce ředitele školy) a ostatní členy (předsedy předmětových komisí, třídní učitele, přizvané odborníky). Školní metodička prevence informuje pedagogický sbor o hlavních přístupech aktualizovaného Minimálního preventivního programu a míry zaangażování jednotlivých pedagogů do jeho realizace.

5.2 Spolupráce s rodiči

Informace o činnosti školního metodika prevence

Lze najít na webových stránkách školy ve Výroční zprávě Gymnázia Nymburk, v Minimálním preventivním programu Gymnázia Nymburk ([www.gym-nymburk](http://www.gym-nymburk.cz)). Třídní učitelé informují zákonné zástupce žáků na Rodičovských schůzkách Gymnázia Nymburk, popř. na úvodní schůzce zákonných zástupců nastupujících žáků.

Možnosti spolupráce

Podávání projektu primární prevence, finanční spolupodílení se na projektech primární prevence organizovaných školou a sponzorování některých jednorázových aktivit zaměřených na specifickou primární prevenci, uzavření Generální dohody mezi Gymnáziem Nymburk a zákonnými zástupci nezletilých žáků, poskytování ubytování na chatách Rodičovského sdružení v Rokytnici nad Jizerou.

Aktivita pro rodiče

Účast na společných akcích – dálkový pochod Meridián, vánoční koncert, nekuřácké maturitní plesy, besedy, projekt filmový klub Jeden svět apod.

5.3 Programy preventivních aktivit pro žáky

Informace o činnosti školního metodika prevence a možnosti pomoci

Poradenská činnost, dotazníková šetření, výchovné komise, intervence ve třídách, evidence rizikového chování žáků, konzultační hodiny na dveřích kabinetu, další schůzky se žáky dle potřeby či vzájemné dohody, informační schůzka pro nastupující žáky, nástěnky, schránka důvěry, koordinace aktivit primární prevence na škole, seznámení s Minimálním preventivním programem Gymnázia Nymburk, aktualizace Výroční zprávy školy v oblasti primární prevence, Školní vzdělávací program a školní strategie primární prevence na webových stránkách školy.

Preventivní aktivity realizované školou

- Specifická a nespecifická primární prevence v rámci výchovně vzdělávacího procesu (viz Školní vzdělávací program, Učební plány).
- Programy aktivního sociálního učení a programy specifické primární prevence na prožitkových kurzech adaptačních a mediálních.
- Pravidelné třídnické hodiny – osvěta a poradenství (Školní řád Gymnázia Nymburk, Minimální preventivní program Gymnázia Nymburk, učební styly a umění učit se, předcházení

neprospěchu žáků, neomluvené hodiny, záškoláctví, agresivita, vulgarismy, šikana a kyberšikana, plnění studijních povinností, metody učení, alkohol a kouření na školních akcích).

- Sociometrická šetření v třídních kolektivech v rámci prevence.
- Dotazníková šetření třídních kolektivů k zjištění rizikového chování žáků.
- Exkurze (Okresní soud, věznice Jiřice, Muzeum Policie ČR, K-centrum Praha).
- Charitativní akce – Postavíme školu v Africe – zhotovení a prodej výtvarných výrobků žáků ze 12 tříd a další (Červená stužka, Labestra, Bílá pastelka, Srdíčkový den, Světluška).

Preventivní aktivity realizované externími pracovníky či organizacemi

- Besedy a přednášky (sexuální výchova, dopravní výchova, kyberšikana, návykové látky, šikana, výchova ke zdravému životnímu stylu – poruchy příjmu potravy, domácí násilí a linky bezpečí)
- Komponované pořady – Protidrogový vlak, Pěkně v tom lítáš!, Nefetuj a piš! Zabijačka, Jsem debil a mám vymaštěný život...
- Výukové programy – Domácí násilí a linky důvěry, Internetová kriminalita a drogy atd.

Dlouhodobé preventivní aktivity

- Specifická a nespecifická primární prevence rizikového chování žáků v rámci výchovně vzdělávacího procesu, aktivity (výklad, besedy, diskuze, seminární práce, eseje, maturitní písemné práce, dotazníková šetření, referáty, prezentace, využití internetu, soutěže) zaměřené na oblast zdraví a zdravého životního stylu.

Předmět	Téma vyučovací hodiny
OBV ZSV Seminář psychologie a sociologie Seminář mezinárodních vztahů	Politologie – parlamentní zákonodárství, zákony týkající se držení, užívání a dealerství drog, nelegální převoz drog Obecná psychologie – fantazie, vjemy – činitelé, kteří je ovlivňují – návykové látky Charakter – změna vlastností působením drog, závislosti na počítačových hrách, automatech atd. Regulace lidské činnosti (komunikativní dovednosti) Člověk a společnost, šikanování a agresivita Aktivní sociální učení – asertivita, sebeovládání Právní normy – trestní právo, rodinné, pracovní právo Vnitřní řád školy Úloha reklamy – alkohol, tabákové výrobky Testy, dotazníky, ankety
Chemie	BOZP – práce s jedy, organickými rozpouštědly

	Alkohol, tabák – závislosti Alkaloidy – zneužívání návykových látek, léky
Biologie	Biologie člověka – vliv návykových látek na vývoj jedince. Potravní řetězce – vliv racionální výživy na zdraví (stravovací návyky, sestavování jídelníčku, poruchy příjmu potravy – mentální anorexie, bulimie. Zdravý životní styl – nepodléhat toxikomanii. Botanika – mák, surovina pro farmaceutický průmysl, zneužití – přadné rostliny – konopí seté, durman, houby atd.
Tělesná výchova	Výchova ke zdravému životnímu stylu – zvyšování odolnosti proti zátěžím, posilování, anabolika, relaxace, regenerace po zátěži
Zeměpis	Vegetační pásma světa – hlavní oblasti produkce drogových látek
Dějepis	1840 – 42 tzv. opiové války, Čína, Francie, Velká Británie
Cizí jazyky	Slovní zásoba, tisk, internet
Český jazyk a literatura	Beatníci, surrealismus, česká literatura 70 let, Radek John

- Program péče o nadané žáky a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a chování a zdravotním postižením – žáci jsou integrováni do výchovně vzdělávacího procesu do běžných tříd a studují dle individuálních vzdělávacích plánů, popř. individuálních studijních plánů
- Nabídka široké škály nepovinných předmětů a volnočasových aktivit, která je realizována ve škole i mimo ni.
- Osvětová a poradenská činnost poskytovaná ve škole výchovnou poradkyní a školní metodičkou prevence nebo ve spolupráci s odborníky či specializovanými zařízeními.

Prevence reagující na konkrétní situaci

- Intervence školního metodika prevence, výchovné poradkyně a dalších odborníků na primární prevenci rizikového chování žáků v třídních kolektivech, intervence u jednotlivců
- Ozdravné pobyty problémových třídních kolektivů na chatách Rodičovského sdružení Gymnázia Nymburk v Krkonoších
- Jednání se žáky, zákonnými zástupci, předání kontaktů na odborníky
- Zařazení vhodných jednorázových aktivit pro třídní kolektivy dle současné nabídky

Jednorázové aktivity

- Viz preventivní aktivity realizované externími odborníky a organizacemi

- Jednorázové aktivity dle momentální nabídky

Volnočasové aktivity

Škola realizuje řadu jednorázových či pravidelných aktivit cíleně zaměřených na smysluplné využívání volného času. K dlouhodobé tradici školy patří existence Školního sportovního klubu, Klubů mladého diváka pro žáky nižšího a vyššího gymnázia a Filmového klubu „Jeden svět“, adaptační prožitkové kurzy, mediální kurzy a lyžařské zájezdy na chaty Rodičovské sdružení Gymnázia Nymburk v Horní Rokytnici, sportovní, ekologické kurzy, geologické a jazykové kurzy. Většina kurzů je nedílnou a tedy povinnou součástí Školního vzdělávacího programu.

Škola nabízí žákům širokou škálu nepovinných předmětů.

- Sportovní hry – volejbal
- Sportovní hry – florbal
- Sportovní hry – basketbal
- Sportovní hry – fotbal
- Vedení školního časopisu
- Debatní kluby
- Nepovinné jazyky – francouzština, němčina, ruština, latina, italština
- Psaní na stroji všemi deseti

Všichni žáci mají možnost během studia absolvovat níže uvedené aktivity. Vzhledem ke špatné finanční situaci školy jsou některé aktivity na tento školní rok částečně omezeny. Některých aktivit se účastní žáci společně se svými pedagogy.

- zájezdy do divadel
- lyžařské a sportovní kurzy
- víkendová či prázdninová soustředění
- výměnné a poznávacích zájezdy a exkurze do zahraničí
- prožitkové adaptační a mediální kurzy
- školní výlety
- ekologické a zeměpisné kurzy
- jazykové kurzy
- sportovní turnaje (vánoční volejbalový turnaj, noční orientační běh, štafetový běh o pohár ředitele školy, streetballová liga, pétanque...).

5.4 Ostatní akce

- 32. ročník dálkového pochodu Meridián

- Nekuřácké maturitní plesy

5.5 Řešení přestupků

Školní řád Gymnázia Nymburk <http://www.gym-nymburk.cz>

Výňatek ze školního řádu, výňatek z organizačních opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, k ochraně žáků před rizikovým chováním, projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

- Na začátku každého školního roku jsou žáci poučeni třídním učitelem v potřebném rozsahu o pravidlech BOZP. Třídní učitel seznámí žáky se Školním řádem Gymnázia Nymburk, požárními poplachovými směrnicemi, evakuačním plánem a zásadami poskytování první pomoci.
- Žáci nebo jejich zákonní zástupci se mohou obrátit na školní metodičku prevence, výchovné poradkyně, třídní učitele či vedení školy v případě, že se cítí být šikanováni, vnímají projevy nepřátelství či zažívají násilí.
- Žáci mají možnost využít schránku důvěry pro svá soukromá sdělení a sdělení související s rizikovým chováním (požívání omamných a psychotropních látek, šikana, násilí, gamblerství, xenofobie, rasismus, vnášení zbraní a nebezpečných látek do školy, ničení školního majetku, oznámení trestné činnosti).
- Před odjezdem na vícedenní akce žáci podepisují prohlášení o tom, že budou dodržovat ustanovení školního řádu. Netýká se žáků, kteří již byli potrestáni za konzumaci alkoholu či užívání návykových látek na školních akcích a mají zákaz účasti na vícedenních akcích na dobu 14 měsíců.
- Ve všech prostorách školy i v jejím nejbližším okolí (v době vyučování, o volných hodinách a přestávkách, je zakázáno kouření. Zákaz kouření se vztahuje i na všechny pořádané školou nebo pořádané ve spolupráci se školou.
- Požívání alkoholu a dalších omamných a psychotropních látek ve škole a na školních akcích je zakázáno bez výjimky zletilým i nezletilým žákům. Žákům je zakázáno účastnit se výuky pod vlivem alkoholu a jiných omamných a psychotropních látek. Toto ustanovení se vztahuje i na všechny akce pořádané ve spolupráci se školou.
- Škola na základě Generální dohody se zákonnými zástupci nezletilých žáků má právo v případě důvodného podezření na požití alkoholu nebo jiné omamné psychotropní látky provést u žáka orientační dechovou zkoušku nebo test. Odmítnutí žákem je považováno za pozitivní výsledek zkoušky či testu.
- Žákům není dovoleno vnášet do školy jakékoliv zbraně včetně nožů, výbušniny a jinak nebezpečné látky a předměty. Toto ustanovení se vztahuje i na všechny akce pořádané školou nebo pořádané ve spolupráci se školou.

Sankční řád

- Napomenutím třídního učitele jsou trestány drobné přestupky proti školnímu řádu, např. pozdní příchod, nedoložení důvodu absence v souladu se školním řádem, zapomínání pomůcek, nepřezutí, ...
- Třídní důtku uděluje třídní učitel za opakované drobné přestupky a za závažnější přestupky, např. za nevhodné chování vůči spolužákům nebo zaměstnancům školy, opouštění areálu školy o přestávkách, neplnění povinností služeb, za neomluvenou absenci menšího rozsahu, ztrátu studijního průkazu, ...
- Důtka ředitele školy je udělována v případě, že důtka třídního učitele neměla žádoucí výchovný účinek a žák i nadále nerespektuje ustanovení školního řádu. Důtkou ředitele školy může být potrestána neomluvená absence většího rozsahu, kouření ve škole nebo akcích pořádaných či spolupořádaných školou, vážné prohřešky proti zásadám slušného chování, ... Udělení důtky ředitele není podmíněno předchozím udělením důtky třídního učitele.
- Podmínečným vyloučením až na dobu jednoho roku, resp. vyloučením ze studia se trestají případy zvláště hrubých slovních a úmyslných fyzických útoků žáka vůči pracovníkům školy, dále šikana, distribuce a požívání omamných a psychotropních látek, účast žáka ve výuce pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek, konzumace alkoholu zletilými a nezletilými žáky ve škole a na akcích pořádaných a spolupořádaných školou, vnášení zbraní do školy, spáchání trestného činu, projevy rasismu a xenofobie, ... Podmínečným vyloučením může být také potrestána opakovaná vysoká neomluvená absence a svévolné ničení zařízení školy.
- Vyloučení ze studia je krajním a výjimečným trestem. Uplatní se zejména při hrubém porušení školního řádu v průběhu podmínečného vyloučení ze studia.
- Informace o udělení kázeňského opatření s výjimkou napomenutí třídního učitele jsou zaslány doporučeným dopisem zákonným zástupcům žáka. Návrh na podmínečné vyloučení musí být vždy projednán pedagogickou radou. Podmínečné vyloučení a vyloučení ze studia je správním rozhodnutím a řídí se správním řádem.
- Snížená známka z chování není kázeňským opatřením. Hodnotí se jí chování žáka v průběhu pololetí a klasifikace není závislá na předchozím udělení některého kázeňského trestu.

Krizový plán Gymnázia Nymburk

Co dělat, když žák kouří v prostorách školy nebo na školních akcích

1. Žák je přistižen poprvé

- Informujte TU
 - TU
 - provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
 - provede zápis rozhovoru na předepsaný formulář
 - udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem
 - informuje zákonné zástupce žáka
- § 7 zákona č. 359/1999

2. Žák je přistižen opakovaně

- Informujte TU, popř. ŠMP
 - TU
 - oznámí skutečnost ŠMP
 - ŠMP
 - provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
 - provede zápis o rozhovoru na předepsaný formulář
 - ŘŠ
 - pozve prokazatelným způsobem (nejlépe doporučeným dopisem) zákonné zástupce žáka do školy k pohovoru s výchovnou komisí VK
 - VK
 - dohodne společně se zákonnými zástupci žáka další postup
 - ŠMP
 - provede zápis z VK na předepsaný formulář
 - ŘŠ
 - udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem
 - pokud zákonní zástupci žáka nespolupracují, oznámí skutečnost orgánům sociálně právní ochrany dětí
- § 10 odst. 4, zákona č. 359/1999

OSPOD – telefon: 325 501 240

Co dělat, když žák prodává tabákové výrobky osobám mladším 18 let

- Informujte ŘŠ
 - ŘŠ
 - oznámí skutečnost Polici ČR
 - jedná se o porušení § 6 zákona č. 379/2005
 - udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem
 - informuje zákonné zástupce žáka
- Policie ČR, obvodní oddělení Nymburk: tel. 974 878 740**

Co dělat, když žák podává nebo prodává alkohol osobám mladším 18 let

- Informujte ŘŠ
 - ŘŠ
 - oznámí skutečnost Polici ČR
 - jedná se o porušení § 12 zákona č. 379/2005
 - udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem
 - informuje zákonné zástupce žáka
- Policie ČR, obvodní oddělení Nymburk: tel. 974 878 740**

Co dělat, když žák pije alkohol v prostorách školy nebo na školních akcích

- Informujte ŠMP
 - ŠMP
 - provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
 - provede zápis rozhovoru na předepsaný formulář (společně se dohodnou na dalším postupu)
 - ŘŠ
 - pozve prokazatelným způsobem (nejlépe doporučeným dopisem) zákonné zástupce žáka do školy k pohovoru s VK
 - VK
 - dohodne společně se zákonnými zástupci žáka další postup
 - ŠMP
 - provede zápis z VK na předepsaný formulář
 - ŘŠ
 - udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem
 - pokud zákonní zástupci žáka nespolupracují, oznámí skutečnost orgánům sociálně právní ochrany dětí
- § 10 odst. 4, zákona č. 359/1999

OSPOD – telefon: 325 501 240

Co dělat, když byl u žáka nalezen alkohol nebo tabákové výrobky

- Informujte ŠMP
 - ŠMP
 - provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
 - provede zápis rozhovoru na předepsaný formulář
 - společně se dohodnou na dalším postupu
 - ŘŠ
 - pozve prokazatelným způsobem (nejlépe doporučeným dopisem) zákonné zástupce žáka do školy k pohovoru s VK
 - VK
 - dohodne společně se zákonnými zástupci žáka další postup
 - ŠMP
 - provede zápis z VK na předepsaný formulář
 - ŘŠ
 - udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem
 - pokud zákonní zástupci žáka nespolupracují, oznámí skutečnost orgánům sociálně právní ochrany dětí
- § 10 odst. 4, zákona č. 359/1999

OSPOD – telefon: 325 501 240

Co dělat, když je žák ve škole pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky

- Zajistěte bezpečnost žáka i jeho spolužáků
- Zjistěte zdravotní stav žáka
- Při podezření na ohrožení života zavolejte záchranku
- Popište pouze příznaky
Neříkejte však, co si myslíte, že mu je. Nejsme kompetentní k tomu, abychom stanovovali diagnózu.
- Vyhodnotíte-li situaci tak, že lékaře není nutné volat, volejte zákonné zástupce žáka, popř. pověřené osoby zákonným zástupcem a trvejte na tom, aby si žáka převzali. Jestliže se zákonní zástupci žáka, či pověřené osoby stanovené zákonným zástupcem žáka nedostaví, zajistěte povinný dohled po dobu školního vyučování.
- Informujte ŠMP
- ŠMP
 - provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
 - provede zápis rozhovoru na předepsaný formulář
 - může zajistit orientační dechovou zkoušku na základě písemného souhlasu rodičů u nezletilého žáka, což je ošetřeno v generální dohodě uzavřené mezi školou a rodiči
 - může zajistit testování u lékaře
- ŘŠ
 - pozve prokazatelným způsobem (nejlépe doporučeným dopisem) zákonné zástupce žáka do školy k pohovoru s VK
§ 7 zákona č. 359/1999
- VK
 - dohodne společně se zákonnými zástupci žáka další postup
- ŠMP
 - provede zápis z VK na předepsaný formulář
- ŘŠ
 - udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem
 - pokud zákonní zástupci žáka nespolupracují, oznámí skutečnost orgánům sociálně právní ochrany dětí
§ 10 odst. 4, zákona č. 359/1999

OSPOD – telefon: 325 501 240

Co dělat, když máte podezření, že někdo užívá návykové látky

- Informujte ŠMP
 - ŠMP
 - zajistí další šetření
 - provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
 - neslibuje, že nebude nikoho informovat, protože má oznamovací povinnost k rodičům a OSPOD
 - provede zápis rozhovoru na předepsaný formulář
 - společně se dohodnou na dalším postupu
 - v případě potřeby zajistí žákovi další intervenci v K-centru
 - informuje zákonné zástupce žáka
 - provede zápis rozhovoru na předepsaný formulář
 - společně se dohodnou na dalším postupu
 - informuje ŘŠ
 - ŘŠ
 - pokud zákonní zástupci žáka nespolupracují, oznámí skutečnost orgánům sociálně právní ochrany dětí
- § 10 odst. 4, zákona č. 359/1999
- OSPOD – telefon: 325 501 240**

Co dělat, když zachytíte látku, o které se domníváte, že je návyková

- Zajistěte látku, požádejte žáka, u kterého byla látka nalezena, aby ji dal do obálky
- Zajistěte, aby u zajišťování podezřelé látky, byli minimálně tři osoby
(vy + ten, u kterého byla látka objevena nebo ten, kdo látku odevzdal + třetí osoba)
- Nemanipulujte s látkou, nic nerozbalujte a neochutnávejte
- Sepište protokol (kdo objevil podezřelou látku, kdy, kde, u koho, vzhled látky)
- Zajistěte podpisy tří zúčastněných osob (jestliže ten, u koho byla látka objevena nebo ten, který látku odevzdal, odmítnou záznam podepsat, uveďte do kolonky pro jejich podpis, že se odmítli podepsat)
- Odneste obálku s látkou a protokol do školního trezoru
- Informujte ŘŠ
- ŘŠ
 - zavolá Policii ČR – o skutečném obsahu nálezu rozhodne laboratoř
 - informuje rodiče
 - pokud Policie ČR zjistí, že se jedná o návykovou látku, ŘŠ udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem

Policie ČR, obvodní oddělení Nymburk: tel. 974 878 740

Co dělat, když máte podezření, že někdo ze žáků podává nebo prodává návykové látky svým spolužákům

- Informujte ŘŠ
- ŘŠ
 - oznámí věc Policii ČR
§167 zákon č. 140/1961
může se jednat o trestný čin
podle §187 a § 188 zákon č. 140/1961
 - oznámí skutečnost rodičům
 - udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem

Policie ČR, obvodní oddělení Nymburk: tel. 974 878 740

Co dělat, když máte podezření, že někdo ze žáků nosí do školy návykové látky

- Informujte ŘŠ
- ŘŠ
 - oznámí věc Policii ČR
§167 zákon č. 140/1961
může se jednat o trestný čin
podle §187 zákon č. 140/1961
 - oznámí skutečnost zákonným zástupcům žáka
 - bude-li se jednat o trestný čin (žák má u sebe nelegální návykovou látku v množství větším než malém) udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem
 - nebude – li se jednat o trestný čin (žák má u sebe jen menší množství látky, určené jen pro vlastní spotřebu) oznámí danou skutečnost ŠMP
- Policie ČR, obvodní oddělení Nymburk: tel. 974 878 740**
- ŠMP
 - zajistí další šetření
 - provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
 - provede zápis rozhovoru na předepsaný formulář
 - společně se dohodnou na dalším postupu
 - v případě potřeby zajistí žákovi další intervenci v K-centru
- ŘŠ
 - pozve prokazatelným způsobem (nejlépe doporučeným dopisem) zákonné zástupce žáka do školy k pohovoru s VK
§ 7 zákona č. 359/1999
- VK
 - dohodne společně s rodiči (zákonnými zástupci) žáka další postup
- ŠMP
 - provede zápis z VK na předepsaný formulář
- ŘŠ
 - udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem
 - pokud zákonní zástupci žáka nespolupracují, oznámí skutečnost orgánům sociálně právní ochrany dětí
§ 10 odst. 4, zákona č. 359/1999
- OSPOD – telefon: 325 501 240**

Co dělat, když má žák neomluvenou absenci

1. Neomluvená absence do 5 hodin

- Informujte TU
- TU
 - pozve prokazatelným způsobem (nejlépe doporučeným dopisem) zákonné zástupce žáka k pohovoru do školy
 - upozorní zákonné zástupce žáka na povinnost stanovenou zákonem
§ 22, odst. 3, zákon č. 561/2004 – „zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků jsou povinni zajistit, aby dítě a žák docházel řádně do školy nebo školského zařízení“,
§ 31, odst. 2 zákon č. 200/1990 – „přestupku se dopustí ten, kdo zanedbává péči o povinnou školní docházku žáka“, § 22, odst. 1 zákon č. 561/2004 – „žáci a studenti jsou povinni řádně docházet do školy a školského zařízení a řádně se vzdělávat“
 - seznámí zákonné zástupce žáka s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené absence
 - dohodnou se společně na dalším postupu
 - z pohovoru provede zápis a kopii předá jej zákonným zástupcům
 - udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem

2. Neomluvená absence nad 5 hodin

- Informujte TU
- TU
 - informuje ŘŠ
- ŘŠ
 - pozve prokazatelným způsobem (nejlépe doporučeným dopisem) zákonné zástupce žáka do školy k pohovoru s VK
§ 7 zákona č. 359/1999
- VK
 - dohodne společně se zákonnými zástupci žáka další postup
- ŠMP
 - provede zápis z VK na předepsaný formulář
- ŘŠ
 - udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem
 - informuje orgán sociálně právní ochrany dětí
§ 10 odst. 4, zákona č. 359/1999

OSPOD – telefon: 325 501 240

Metodický pokyn MŠMT č. j. 10 194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví

Co dělat, když máte podezření na šikanu

- V případě potřeby umístíte žáka do chráněného prostředí s dohledem dospělé osoby
- Informujte ŠMP
- ŠMP
 - zajistí další šetření
 - provede postupně rozhovor s obětí, svědky a agresory nebo o šetření požádá odborníka – specialistu na problematiku šikanování z Pedagogicko-psychologické poradny SK
 - z rozhovoru provádí zápis na předepsaný formulář
je třeba zjistit: kdo je oběť, kdo je agresor, kdy a kde k šikaně dochází, jakou formou, jak dlouho a často trvá, proč oběti ubližovali, jaká opatření si navrhnou a proč
 - o výsledcích šetření informuje ŘŠ
- ŘŠ
 - pozve prokazatelným způsobem (nejlépe doporučeným dopisem) zákonné zástupce agresora do školy k pohovoru s VK
§ 7 zákona č. 359/1999
- VK
 - dohodne společně se zákonnými zástupci žáka další postup
možnosti školy: odstupňování kázeňských opatření, forma postihu při dalším porušení školního řádu, doporučení odborné pomoci v PPP, informování OSPOD, doporučit zákonným zástupcům umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, informovat Policii ČR
PPP SK – telefon: 325 512 667
- ŠMP
 - provede zápis z VK na předepsaný formulář
- ŘŠ
 - udělí agresorovi kázeňské opatření v souladu se školním řádem
 - pozve doporučeným dopisem zákonné zástupce oběti do školy k pohovoru s VK
§ 7 zákona č. 359/1999
- VK
 - dohodne společně se zákonnými zástupci žáka další postup
možnosti školy: převedení žáka do jiné třídy, doporučení odborné pomoci v PPP, zvýšení monitoringu chování, intervenční programy na zlepšování sociálních vztahů ve třídě
PPP SK – telefon: 325 512 667
- ŠMP
 - provede zápis z VK na předepsaný formulář
- ŘŠ
 - informuje Policii ČR, došlo-li k závažnějšímu případu šikanování
§ 167 zákona č. 140/1961
Policie ČR, obvodní oddělení Nymburk: tel. 974 878 740

Co dělat, když je Policie ČR ve škole

- Po vstupu do školy se musí policista ohlásit u ŘŠ nebo jeho zástupců, musí se prokázat služebním průkazem, odznakem služby kriminální policie, stejnokrojem s identifikačním číslem. Musí jasně sdělit, proč přišel, co od nás potřebuje a na jakém základě
- ŘŠ – v případě pochybnosti o totožnosti policisty ověří informaci na jeho pracovišti

„Výslech“ ve škole

- ŘŠ – informuje zákonné zástupce žáka, pokud tak již neučinila Policie ČR – má stejnou povinnost.

V případech, kdy by mohlo být takovým oznámením mařeno další vyšetřování a po předchozí dohodě s odpovědným pracovníkem policie, vyrozumí škola zákonné zástupce bezprostředně po souhlasu policie. Sdělení v nevhodnou dobu by mohlo v některých případech ohrozit i bezpečnost dítěte (např. týrání nebo zneužívání v rodině, podpora trestné činnosti v rodině apod. Zákonní zástupci nemusí být u „výslechu“ přítomni. Přítomni budou pouze tehdy, když k tomu budou policistou vyzváni.

 - na žádost policie poskytne ve škole vhodnou místnost pro výslech
 - u žáků mladších 15 let je přítomnost třetí osoby nezbytná
 - u žáků starších 15 let není přítomnost třetí osoby nutná

záleží však na požadavku policie, povinnost vykonávat nad žákem dohled nám trvá, takže pokud chceme být u rozhovoru, tak by nám to měla policie umožnit

 - u žáků starších 18 let nikdo dohlížet nemusí
 - o rozhovoru policisty s žákem vyhotoví zápis s časovými údaji

Co dělat, když máte podezření, že se kyberšikana odehrává na půdě školy

- Doporučit oběti, aby okamžitě ukončila komunikaci s útočníkem
- Požádat útočníka, aby se svého jednání zdržel, upozornit ho na protiprávní jednání, oznámit mu váš postup (ohlášení na Policii ČR)
- Znesnadnit útočníkovi jeho chování – zamezit přístup (změna e-mailové adresy, telefonního čísla, vymazání profilu apod.)
- Nezapomenout na oznamovací povinnost školy vůči orgánům OSPOD (pokud je pachatel odhalen)

OSPOD – telefon: 325 501 240

- Oznámit (škola či zákonní zástupci) kyberšikanu na Policii ČR, popř. podat trestní oznámení na neznámého pachatele

Policie ČR, obvodní oddělení Nymburk: tel. 974 878 740

V případě nejasností, pochybností se obrátit o pomoc:

- na obvodní či krajské metodiky prevence
- na odborníky z oblasti psychologie
- na městskou policii, Policii ČR, zejména na odborníky na mládež
- na orgány sociálně právní ochrany dětí

www.internethelpline.cz

www.e-bezpeci.cz

www.mvcr.cz

www.saferinternet.cz

Záznam o pohovoru o žákovi z důvodu:

Jméno žáka/žákyně:	
Datum narození:	
Bydliště:	
Škola-třída-ročník:	

Zákonní zástupci navštívili školu: - na vyzvání - z vlastního zájmu

Účastníci pohovoru (jméno a pracovní zařazení):

Stanovisko výchovného poradce:

Zápis z pohovoru:

Závěry pohovoru, doporučení, dohodnutý další postup:

S uvedenými skutečnostmi zákonní zástupci souhlasí a zavazují se řídit závěry pohovoru.
V případě pokračující neomluvené absence berou zákonní zástupci na vědomí možné následky spojené s přestupkovým řízením, popř. následným trestným oznámením.

Datum:

Podpis zákonných zástupců:

Razítko školy:

Podpis třídního učitele/učitelky:

Zápis z výchovné komise z důvodu:

Jméno žáka/žákyně:	
Datum narození:	
Bydliště:	
Škola-třída-ročník:	

Účastníci jednání:

zákonní zástupci žáka
třídní učitel
výchovný poradce
vedení školy
kurátor sociálně právní ochrany dětí
školní metodik protidrogové prevence
zástupce rady školy
ostatní

Předmět jednání:

Výchovná opatření:

Zapsala:

S uvedenými skutečnostmi zákonní zástupci souhlasí a zavazují se řídit závěry tohoto jednání.
V případě pokračující neomluvené absence berou zákonní zástupci na vědomí možné následky spojené s přestupkovým řízením, popř. následným trestním oznámením.

Datum:

Podpis zákonných zástupců:

Razítko školy:

Podpis třídního učitele/učitelky:

Záznam o pohovoru s žákem z důvodu:

Jméno žáka/žákyně:	
Datum narození:	
Bydliště:	
Škola-třída-ročník:	

Účastníci pohovoru (jméno a pracovní zařazení):

Zápis z pohovoru:

Závěry pohovoru, doporučení, dohodnutý další postup:

Konzultováno s:

Datum:

Podpis žáka:

Razítko školy:

Podpis učitele:

5.6 Spolupráce s okolím

- Školní metodička prevence spolupracuje s řadou organizací zabývajících se problematikou primární prevence rizikového chování žáků a organizacemi poskytujícími odbornou pomoc (viz níže přiložený seznam organizací).
- Dále úzce spolupracuje s **Rodičovským sdružením Gymnázia Nymburk** – spolupráce na projektech primární prevence, sponzorování aktivit primární prevence, poskytování ubytování na chatách Rodičovského sdružení Gymnázia Nymburk v Rokytnici nad Jizerou.
- Spolupracuje se zástupci **Školního parlamentu Gymnázia Nymburk** – hodnocení učitelů, řešení výchovných problémů žáků ve škole (ničení školního majetku, úspora energií, udržování pořádku, ...)
- Spolupracuje se **sociálním odborem Městského úřadu v Nymburce** – konzultace, výchovné komise, zprávy o chování a prospěchu žáků.
- Spolupráce s **Pedagogicko-psychologickou poradnou Středočeského kraje v Nymburce** – pracovní schůzky výchovné poradkyně a školní metodičky prevence, odborná vyšetření žáků, zajišťování dalšího vzdělávání pro učitele, poskytování konzultací.
- Spolupráce se **Střediskem výchovné péče v Kolíně** – konzultace pro rodiče žáků s výchovnými problémy, odborná vyšetření, pomoc pedagogům, intervence v problematických třídách.
- Spolupráce s **Policií České republiky a Městskou policií v Nymburce** – řešení výchovných problémů žáků, prevence
- Výchovná poradkyně a školní metodička prevence zajišťuje ve spolupráci s dalšími organizacemi celou řadu **charitativních akcí** (Červená stužka, Srdíčkový den, Bílá pastelka, Labestra, Světluška, Postavíme školu v Africe atd.).

5.7 Evidence a efektivita

Evaluace Minimálního preventivního programu Gymnázia Nymburk je jeho nedílnou součástí. Školní metodička prevence vede evidenci rizikového chování žáků ve škole, jednou za rok zpracovává kvantitativní, popř. kvalitativní hodnocení Minimálního preventivního programu Gymnázia Nymburk. Eviduje realizaci veškerých aktivit primární prevence na škole včetně počtu žáků, kteří se jich zúčastnili. Další podklady pro evaluaci získává na základě orientačního průzkumu, dotazníkového šetření, které probíhá ve vytypovaných třídách či ročnících gymnázia, srovnáváním současného stavu s předchozími údaji. Zpětnou vazbu o kvalitě a přínosu aktivit primární prevence získává na základě dotazníků a anket žáků, rodičovské veřejnosti či pedagogů.

5.8 Časový harmonogram aktivit

Měsíc	Aktivita	Doba	Třídy Ročníky Počet žáků	Organizátor Odborníci
Září	Adaptační prožitkové kurzy	6 dní	primy	Realizační tým ŠMP, Sd, TU
	Adaptační prožitkový kurz	5 dní	1 A	
	Charitativní akce – Srdíčkový den	2 dny	8 žáků	Ko
	Charitativní akce – Světluška	1 den	8 žáků	Ko
Říjen	Zahájení filmového klubu Jeden Svět	3 h	všichni	Ko
	33. ročník dálkového pochodu Meridián	1 den	všichni	Lš, ŠMP
	Charitativní akce – Bílá pastelka	1 den	8 žáků	Ko
Listopad	Charitativní akce – Postavíme školu v Africe – výroba výtvarných produktů žáků	průběžně	12 tříd	Sd
	Beseda s Městskou policií	2 h	III.	Ko
	Exkurze k soudu – soudní líčení	3 h	III. – IV.	PK ZSV
Prosinec	Charitativní akce – Červená stužka	1 den	10 žáků	ŠMP
	Charitativní akce – Srdíčkový den	2 dny	10 žáků	Ko
	Vánoční koncert – charitativní akce – Postavíme školu v Africe – prodej výtvarných produktů žáků	8 h	8 tříd rodiče	Sd, PK EVV PK EHV a další
	Nekuřácký maturitní ples	7 h	4 A	Plesový výbor
	Nekuřácký maturitní ples	7 h	oktávy	
Únor	Komponovaný pořad – Nefetuj a piš	2 h	primy	ŠMP agentura D. Dobiáše odborníci
	Komponovaný pořad – Pěkně v tom lítám	2 h	sekundy	
	Komponované pořady – Jsem debil a mám vymaštěný mozek, popř. Zabijačka	2 h	I.	
Březen	Beseda – Čas proměn	2 h	dívky primy	ŠMP MUDr. Blažková
	Beseda – S tebou o tobě	2 h	dívky I.	
	Beseda – Rady začínajícím milencům	2 h	kvarty	ŠMP MUDr. Kovář
	Charitativní akce – Labestra	1 den	10 žáků	ŠMP
Květen	Beseda s Policií ČR – projekt Patnáct +	2 h	III.	Ko
	Exkurze – Muzeum Policie ČR, věznice Jiřice	4 h	kvarty	Ko
Červen	Mediální prožitkové kurzy	6 dní	tercie	ŠMP, PK CJL

5.9 Finanční rozpočet na preventivní aktivity

Položky	Finanční prostředky Kč
DVPP	5 000
Prostředky na lektorné	2 000
Kancelářský materiál	1 000
Telefon	500
Poštovné	200
Cestovné	6 000
Odborná literatura	500
Celkem	15 200

Finanční příspěvek z fondu Rodičovského sdružení Gymnázia Nymburk na aktivity specifické primární prevence pro žáky Gymnázia Nymburk 8 000,- Kč

Rodičovské sdružení Gymnázia Nymburk zapůjčí své chaty v Rokytnici nad Jizerou na adaptační, mediální, geologické, jazykové a lyžařské kurzy, školní výlety, výměnné pobyty žáků ze zahraničí apod. Služby jsou hrazeny dle platného ceníku.

Dopravu, stravování žáků a částečně i náklady spojené s úhradou lektorného hradí zákonní zástupci žáků.

6 Seznam platné školské legislativy

Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT

- Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2009 – 2012
- Strategie prevence kriminality 2009 – 2012

Zákony

- 49/2009 Sb. (Školský zákon)
- 383/2005 Sb. (Změna 109/2002) – o výkonu ústavní výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních
- Zákon o pedagogických pracovnících platný k 1. červenci 2010
- 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání

Vyhlášky

- 227/2007 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných
- 454/2006 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky
- 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Metodické pokyny

- 14 423/1999 Metodický pokyn k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance
- 28 275/2000 Metodický pokyn k prevenci a šikanování mezi žáky
- 10 194/2002 Metodický postup při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
- 25 884/2003 Metodický pokyn spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže kriminality na dětech a mládeži páchané
- 20 006/2007 Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních
- 10 300/2010 Metodický pokyn k odměňování pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců škol a školských zařízení a jejich zařazování do platových tříd podle katalogu prací

7 Seznam dostupné odborné a metodické literatury, videotéka, web stránky, časopisy

- **Odborná a metodická literatura pro žáky, pedagogy i rodiče** je k dispozici ve školní knihovně a v odborných knihovnách v kabinetech učitelů základů společenských věd, biologie a chemie.

Brzek, Antonín: Průvodce sexualitou člověka

Budinský, V.: Jak přestat kouřit

Kolář, M.: Skrytý svět šikanování ve školách

Kolář, M.: Bolest šikanování. Cesta k zastavení epidemie šikanování ve školách

Komerční sexuální zneužívání dětí, Násilí na dětech (Sborník z 1. národní konference), Praha 2001

Matějček, Zdeněk: Co, kdy a jak ve výchově dětí (o výchově dětí)

Matoušek, Oldřich: Rodina jako instituce a vztahová síť (rodina v nejrůznějších situacích, další odborná literatura)

Míček Libor: Sebevýchova a duševní zdraví (sebepoznání, autoregulace, relaxační metody)

Nešpor, Karel: Středoškoláci o drogách, alkoholu, kouření a lepších věcech (závislosti, terapie, zkušenosti, prevence, návykové látky)

Nešpor, Karel: Jak přestat brát drogy (svépomocná příručka)

Nešpor, Karel: Slovník prevence problémů působených návykovými látkami

Nešpor, Karel: Problémy s návykovými látkami ve školním prostředí. Časná a krátká intervence

Nešpor, Karel: Zásady efektivní primární prevence

Nešpor, Karel, Csémy Ladislav: Alkohol, drogy a vaše děti (prevence, příznaky drog, závislosti, co dělat při návyku)

Presl, Jiří: Drogová závislost (obecně o drogách, příčiny drogové závislosti, její příznaky, kontaktní adresy)

Ringová, Gabriele: Sexualita - 100 otázek a odpovědí (o sexu pro mladistvé)

Ringová Gabriele, Lammleová, Brigitte: Pocity, city, láska – 100 otázek a odpovědí (první vztahy)

Říčan, P.: Agresivita a šikana mezi dětmi

Vaňkátová, E.: Kompetence školy v řešení kyberšikany

Kyberšikana a její prevence, příručka pro učitele

Metodika pro rodiče: Jak poznám, že moje dítě bere alkohol nebo drogy“, „Doporučení rodičům, jejichž dítě má problémy s návykovými látkami“.

Metodika K. Nešpora „Proč a jak odmítat alkohol a drogy“

- **Časopisy, propagační a osvětové letáky, brožury s problematikou rizikového chování**

Školní metodická prevence zajišťuje distribuci školního časopisu Redway, propagačních a osvětových letáků a brožur žákům. Odborné a metodické časopisy Rodina a škola, Závislosti a my jsou určeny žákům, pedagogům a rodičovské veřejnosti.

- **Seznam videokazet s problematikou rizikového chování**

Oči hadů 1. - 3. díl

Ještě něco o drogách

Drogy (pro pedagogy)

Stáňa

Kouření a já

Drogová problematika, sexuální výchova

Dříve než bude pozdě (samovyšetření prsů)

Proč přestat?

- **Seznam CD a DVD s problematikou rizikového chování**

Sexuální výchova – průvodce obdobím puberty a dospívání

Sexuální výchova aneb o sexu od A až do Z

Jakub a Tereška – projekt "Stop drogám"

Návykové nemoci aneb co by měli vědět

YESNEYES.CZ a co jíš ty?

Řekni drogám NE!

Synkopa imunity – HIV/AIDS

- **Nástěnky**

Sdělení výchovného poradce a školní metodičky prevence jsou na nástěnkách výchovného poradenství v přízemí školy.

- **Webové stránky s tematikou rizikového chování žáků**

Sdělení výchovného poradce a školní metodičky prevence jsou na PC sborovně pouze pro pedagogy, na webových stránkách školy pro širokou veřejnost.

<http://www.gym-nymburk.cz> (Minimální preventivní program Gymnázia Nymburk)

<http://www.adam.cz>

<http://www.sananim.cz>

<http://www.vlada.cz/1250/vrk/komise/mpk/koordin/koordin.il2.htm>

<http://www.anima-os.cz>

<http://www.drogovaporadna.cz>

<http://www.drogy-info.cz>

<http://www.who.int>

<http://www.prevcentrum.cz>

<http://www.volny.cz/pruvodce>

<http://www.drogovyserver.cz>

<http://www.odrogach.cz>

www.reknidrogamne.cz

8 Seznam organizací zabývajících se problematikou primární prevence rizikového chování, organizací poskytujících odbornou pomoc

- **Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje**, pracoviště Nymburk, Masarykova 895, 288 02 Nymburk, fax 325 515 461, e-mail: poradna@pppnymburk.cz, PhDr. Alena Vaňátková, tel. 325 512 667
- **Středisko výchovné péče**, Komenského 375, 280 02 Kolín, Mgr. Matulová, tel. 321 718 555
- **Psychologická ambulance pro starší děti, dorost a dospělé**, Poliklinika na sídlišti, Okružní 2160, 288 02 Nymburk, MUDr. Hospodková, tel. 325 531 118
- **Psychologická ambulance**, Boleslavská 1854, 288 02 Nymburk, Mgr. Natálie Čavojcová, tel. 972 255 13
- **Ambulance psychiatrie pro děti a dospělé**, Smetanova 55, 288 02 Nymburk, MUDr. Iva Horáčková, tel. 325 512 234
- **Psychologické poradenství pro dorost a dospělé**, Lysá n. L., PhDr. Čápková Hana, tel. 325 551 262, 325 531 118
- **Centrum duševního zdraví**, Hřbitovní ulice, 280 00 Kolín, MUDr. Viktorínová, dětský neurolog tel. 321 721 412
- **Oddělení sociální péče o dítě**, Městský úřad Nymburk, náměstí Přemyslovců, p. Růžičková, tel. 325 511 772 – 9
- **Probační a mediační služba**, Boleslavská 139, Nymburk, tel. 325 512 551, 325 511 866
- **Anima - občanské sdružení pro péči o rodiny závislých**, rodinná terapie pro problematické konzumenty, Apolinářská 14a, 128 00 Praha 2, tel. 224 968 238, 224 968 239
- **Policie ČR**, Obvodní oddělení Nymburk, npor. Mgr. Miloslava Brychová, zástupce vedoucího oddělení, tel. 974 878 740, mobil 723 721 669
- **Okresní soud a prokuratura v Nymburce** (JUDr. Novotná)
- **Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovu Praha** – p. Prouzová
- **DDM Nymburk, ZUŠ Nymburk, Dům Symfonie Poděbrady** – nabídka volnočasových aktivit, organizace odborných soutěží
- **KÚ Středočeského kraje**, odbor školství – Ing. Ludl
- **K-centrum**, Osadní 2, 170 00 Praha 7, tel. 283 872 186, nízkoprahové zařízení
- **Triangl**, Thomayerova nemocnice, pavilon G4, Vídeňská 800, Praha 4, tel. 261 081 111 – poradenství, ambulantní péče, stacionář, lůžková péče, víkendové aktivity, pro děti školního věku (10 – 15 let)

- **Anonymní linka pomoci v krizi**, 974 834 688
- **Linka důvěry**, 293 01 Mladá Boleslav, Dukelská 198, tel. 326 741 481
- **Linka důvěry**, 284 01 Kutná Hora, Česká 325, tel. 327 511 111, 602 874 470
- **Linka bezpečí**, tel. 800 155 555 (zdarma)
- **Národní linka prevence AIDS**, tel. 800 144 444

9 Program proti šikanování

Nejlepší primární prevencí proti šikanování a násilí je:

- budování otevřených, kamarádských a bezpečných vztahů mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem
- budování a udržení zdravého sociálního klimatu ve třídě a škole
- jednotný přístup všech pedagogů dostatečně erudovaných v dané problematice.

Vytváření zdravé školy se nám dlouhodobě daří.

- Pedagogové odborně předcházejí projevům šikanování a respektují přitom individualitu žáků, jejich věkové zvláštnosti a uspořádání třídy. Těžiště primární prevence šikanování spočívá zejména v systematické práci třídních učitelů na pravidelných třídnických hodinách. Učitelé pracují se skupinovou dynamikou třídy, podporují růst pozitivních vztahů ve třídě, pomáhají okrajovým a izolovaným žákům.
- Neméně důležitou roli zde hrají i výukové předměty, které mají vztah k prevenci rizikového chování žáků (dramatická výchova, občanská nauka, základy společenských věd atd.).
- Na aktualizaci školního řádu se podíleli nejen pedagogové ale i žáci. Členové Školské rady gymnázia schválili aktualizovaný Školní řád Gymnázia Nymburk. Tento by měl chránit všechny žáky před zvlí a násilím. Negen učitelé dohlíží na respektování školního řádu.
- Třídní učitelé informují zákonné zástupce žáků na třídních schůzkách Rodičovského sdružení Gymnázia. V případě potřeby jsou svolávána i mimořádná setkání s rodiči.
- Škola organizuje také řadu volnočasových aktivit mimo vyučování, které přesahují oficiální rámec činnosti třídy (klub mladého diváka, sportovní turnaje, školní parlament apod.).
- Na škole realizujeme řadu programů zaměřených na primární specifickou prevenci pro třídní kolektivy ve škole (např. na třídnických hodinách) nebo na kurzech v Krkonoších, které jsou povinnou součástí Školního vzdělávacího programu Gymnázia Nymburk.
- Využíváme vrstevnických programů – prožitkové kurzy.
- Spolupracujeme s odborníky zabývajícími se specifickou primární prevencí.
- Využíváme intervenční programy při léčbě celých skupin:
 - ozdravné pobyty tříd na chatách Rodičovského sdružení Gymnázia na horách ve spolupráci s odborníky ze Střediska výchovné péče v Kolíně
 - intervence výchovné poradkyně a školního metodika prevence ve spolupráci s třídními učiteli.

Školní metodička prevence realizuje sekundární prevenci: diagnostiku problémové třídy, v případě potvrzení šikany realizuje první pomoc, krizovou intervenci – individuální práci

s protagonisty šikanování, práci s rodinou, rodiči oběti a agresorů, spolupracuje s institucemi, které se přímo podílejí na prevenci šikany.

- Školní poradenské služby poskytují výchovné poradkyně a školní metodička prevence, dále spravují odbornou knihovničku.
- Školní metodička prevence kvalitativně evaluuje Program proti šikanování a vede evidenci žáků s rizikovým chováním.
- Součástí Programu proti šikanování je i vzdělávání školního metodika prevence a dalších pedagogů (v tomto školním roce však narážíme na nedostatek finančních prostředků).

Znalost vnitřního vývoje šikanování umožňuje respektovat jednotlivé stupně obtížnosti léčby, diferencovat pomoc a promyšleně volit diagnostické, popř. terapeutické postupy při počáteční a pokročilé šikaně.

Nepřímé znaky šikanování

Doporučení učitelům

- žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády
- při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními
- žák o přestávkách vyhledává blízkost učitelů
- má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený
- působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči
- stává se uzavřeným
- jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje
- jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené
- zašpiněný nebo poškozený oděv
- stále postrádá nějaké své věci
- odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy
- mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy
- začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole
- odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit

Doporučení rodičům

- dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem
- za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi
- dítě nemá kamaráda, s nímž by trávil volný čas, s nímž by si telefonovalo apod.
- nechutí jít ráno do školy, dítě odkládá odchod z domova, možno pozorovat strach, ztráta chuti k jídlu

- různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem
- dítě chodí domů ze školy hladové
- usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. "Nechte mě!"
- dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně
- dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objevují výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě. Odmítá svěřit se s tím, co ho trápí
- dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody, případně doma krade peníze
- dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí
- dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům
- dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma. Svě zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat
- dítě se vyhýbá docházce do školy
- dítě se zdržuje doma víc, než mělo ve zvyku

Přímé znaky šikanování

- posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet. Rozhodujícím kritériem je, do jaké míry je daný žák konkrétní přezdívkou nebo "legrací" zranitelný
- kritika žáka, výtky na jeho adresu, pronášené nepřátelským až nenávistným, nebo pohrdavým tónem
- nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil
- příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem, a skutečnost, že se jí podřizuje
- nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či spoluúčasti na nich
- honění, strkání, šťouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvlášť silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí
- rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout

V Nymburce dne 1. září 2011

Mgr. Marie Stojarová

školní metodička prevence

RNDr. Jiří Kuhn

Ředitel školy